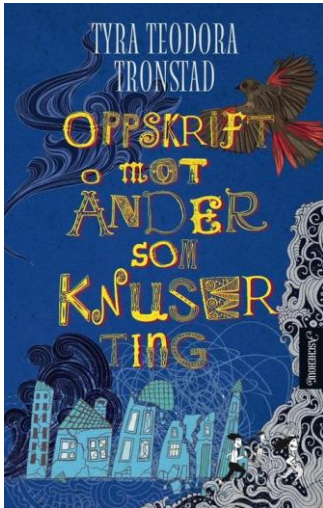

[Anmeldelse: «Oppskrift mot ånder som knuser ting» av Tyra Teodora Tronstad – NRK Kultur og underholdning](#)

Anmeldt av Anne Cathrine Straume 9 november 2022

Svimlende fin barneroman

Tyra Teodora Tronstad skriver om sorg så vinden suser over boksidene.

«Oppskrift mot ånder som knuser ting»
Tyra Teodora Tronstad
Barneroman
Oktober 2022
Aschehoug

Hvorfor er det så vanskelig å snakke om sorg? Og hvorfor gjør det så vondt å snakke om de som er døde?

Hos Tyra Teodora Tronstad blir smerten fysisk:

Henry visste bare noen få ting om moren sin: At hun het Ita Shu. At hun ble syk og døde da Henry var ganske liten. Og at han aldri måtte nevne navnet hennes. Helst måtte han ikke snakke om henne i det hele tatt.

TYRA TEODORA TRONSTAD: "OPPSKRIFT MOT ÅNDER SOM KNUSER TING"

Sorgen har fått Henrys far, Joachim, til å miste den vakre sangstemmen sin. Nå står operasangeren i fare for å miste jobben.

Men det er verre:

Uhyggelig kastevind

Verken Joachim eller Henry kan nevne morens navn uten at en voldsom vind kaster seg over dem om knuser det som måtte være av løsøre i leiligheten. Servise, lamper og bøker flyr veggimellom. Det som kan knuses, knuses.

Så far og sønn har lært seg å leve i stillhet.

Inntil Henry en dag røper morens navn på skolen, med den følge at bestevenninnen hans blåses overende og brekker ankelen.

Stygt.

Alle tror det er Henry som har dyttet henne.

Men rektor vet bedre. Han sender Joachim og faren til Institutt for Betydningsfulle Minner – og herfra og ut skjer det mye som slett ikke skal røpes.

Skriver inn magien

Det som kan røpes, er at Tronstad napper i magiens skimrende slør når hun skriver om noe så vanlig, men også så utmattende som sorg. Hun har lekt med magi før, ikke minst i sin forrige ungdomsroman «Flaggermusmusikk», som hun fikk Kritikerprisen for.

Men Tronstad er ikke en sånn forfatter som skriver samme bok om og om igjen. Det startet med dikt. I vår kom hun med sin første roman for voksne. Hver gang går hun inn i prosjektet med en originalitet som er overrullende.

Nydelig i lite og stort

Så hva består denne originaliteten av? Denne gangen er det selve plottet, den spennende oppbyggingen mot hvorvidt det er mulig å stoppe de uregjerlige knuseåndene som terroriserer små familier.

Det skal vise seg at Henry og faren ikke er alene om å savne noen de har mistet. Også andre i byen blir hjemsøkt av ånder som raserer alt i nærheten hvis den savnedes navn blir nevnt.

Tyra Teodora Tronstad gjør den spesifikke erfaringen kollektiv, hun skaper gjenkjennelse og fellesskap. Og fellesskap gir styrke.

For det er ikke sant at taushet er gull. Det ligger kjærlighet i minnene, og når minnene deles, vokser kjærligheten og blir større.

På setningsnivå skaper Tronstad sammenheng i fortellingen, uten å måtte ty til lange og omstendelige beskrivelser. Hun kan for eksempel skrive:

Victoria Flix, Henrys beste venn i hele verden, stod utenfor klasserommet og var rasende, slik bare hun kunne være: som en brann når den har fått tak i en skog. Nå var det rektors nye ordensregler som fyrte henne opp.

TYRA TEODORA TRONSTAD: "OPPSKRIFT MOT ÅNDER SOM KNUSER TING"

Raseri og brann i den første setningen, noe som *fyrer opp* i den neste.

Fiffig.

Men Tronstad er ikke fiffig for fiffighetens skyld. Det ligger en tanke bak hver setning, og setningene snakker med hverandre.

Tyra Teodora Tronstad imponerer både i det store – der føleri kunne truet med å banalisere hele den inderlige fortellingen, og i det lille – der nettopp ord flettes sammen i en nærmest selvfølgelig vev, men der det ligger nitid arbeid bak.

Hyllest til naturen

Tyra Teodora Tronstad trekker leserne med inn i en spenningshistorie der du må være med på premissene. Litt tålmodighet kreves for å se at de ulike historiene og menneskene beveger seg i samme retning.

Om du ikke er av dem som vet at eventyr fins, midt i blant oss, men heller vil ha *ordning och reda* i den store samtalen om følelser, er ikke dette boken for deg.

Alle vi andre, som tør våge å tro at våre døde fremdeles lever i oss, så lenge vi tenker på dem og snakker om dem, kan glede oss over nok en magisk god fortelling av Tyra Teodora Tronstad.

Tittel: «Oppskrift mot ånder som knuser ting»

Forfatter: Tyra Teodora Tronstad

Sjanger: Barneroman, 9–13 år

Forlag: Aschehoug

Antall sider: 203

Dato: Oktober 2022